

CHARLES VAN LERBERGHE

Les Flaireurs

BRUXELLES
PAUL LACOMBLEZ, ÉDITEUR

33, rue des Paroissiens, 33

[1896]

1210059

AUTORISOVANÝ PŘEKLAD ARNOŠTA PROCHÁZKY

VYDÁNO BYLO 113 VÝTISKŮ
NA HOLLANDU VESMĚS ČÍS
LOVANÝCH * NOVÉ VYDÁNÍ
TÉTO KNIHY NEBUDE JIŽ N
IKDY USPOŘÁDÁNO. * * *

ČÍSLO

CHARLES TIVOLIER
BRUGHE - SINTDRIE
BRAHA - MODERNI
REFUGIUM - PORTO
SANTO - L'ESPRESSO
URCHINIA - RAI
VALLBRONDA

TISKEM EM. STIVÍNA v PRAZE

CHARLES VAN LER
BERGHE * SLÍDIČI *
PRAHA * MODERNÍ
REVUE * 32 POŠTO
VSKÁ ULOICE 32 * 18
96 * VŠECHNA PRÁ
VA VYHRAZENA ***

CHARLES VAN LER
BERGHE * SLÍDIČI *

SLÍDIČI

MAURICI MAETERLINCKOVI

Orchestr: Smuteční pochod. Víření zaštřených bubnů. Znění rohů v dálce. Víření bubnů. Krátký motiv žalmový pro varhany. **Opětovné a temné údery.** Opona.

Scéna představuje světnici ve velmi chudé chýži. Na pravo, opřeno o zed, veliké lože s baldachýnem a záclonami z černé serže. Uprostřed zdi pozadí, dvěře; na levo okno se spuštěnou záclonou. U lože stolek, na němž kříž mezi dvěma zapálenými svícemi ze žlutého vosku.

Rouřlivá noc. Děšť bičeje okna. Jest slyšet v dali vítr, skučící ve stromech, a štěkajícího psa. Při zvednutí opony zdá se scéna prázdnou a není osvětlena než mihotavým světlem obou svíci. Jest slyšet nové údery na dvěře. Mladá dívka vystoupí chvatně z lůžka s posuňky zděšení. Jest polou nahá, v košili, s rozpoutanými plavými vlasy.

AKT I.

Dívka: Kdo je tam?

Hlas (venku): Já.

Dívka: Kdo to?

Hlas: Já!

Dívka: To není jméno, kdo jste?

Hlas: Ah! ale . . . Jsem ten člověk, však víte.

Dívka: Já nikoho neočekávám.

Hlas (v loži): Dceruško, co je to za hluk?

Dívka: Mamičko, to je vítr. — Přicházíte pro mne?

Hlas: Zajisté že ne, malíčká, zajisté že ne!

Matka: Ah skutečně něco slyším.

Dívka: Nebudete-li se jmenovati, neotevru.

Hlas: Ale . . . ale . . . to se neříká. Jsem člověk s vodou.

Dívka: Člověk s vodou?

Hlas: Ovšem že. Ale!

(Orčenl odlévané vody.)

Matka: Dceruško, slyším vodu. Slyším něco tekoucího.

Dívka: Člověk s vodou!

Hlas: Zajisté že a s houbou.

Dívka: S houbou? Já toho všeho na nic nepotřebuji.

Hlas: Odpusťte, maličká, odpušťte . . . to jest k mytí.

Matka: Kdo je to, dceruško?

Dívka: Mamičko . . . to je chudý . . . chudý, žádající almužnu.

Matka: Ah, dej mu ji. Ten ubohý člověk! Ať vejde trochu a odpočine si; za takové noci! Ah můj Bože! (Buší se.)

Dívka: Ne! — Maminko, já mám strach, neví se, kdo může přijít.

Matka: To jest zlé, co pravíš, to jest zlé, nutno mu otevřít, dej mu chleba. (Buší se.)

Dívka: Ne, já mám strach z těch, kteří přicházejí za noci, mamičko, kdyby to byl zloděj.

Matka: Dceruško, nutno otevřít, slyšíš, nutno otevřít. Kdo je to? (Usmívajíc se.) Ah, matka ví dobře, kdo jest, dceruško. Zná ten zvuk. (Buší se.)

Dívka (znepokojena): Ty víš, kdo to jest?

Matka: Ha, což? Není-liž to Pán, náš dobrý mistr? Honí v noci. Hle, má hlad a žízeň, jest zemdlen. Otevři mu, dceruško, otevři mu rychle. Slyším dupot jeho černých koní. (Krok koní v dálce.)

Dívka: Jaký to hluk, nejste sám?

Hlas: Zajisté, že jsem sám! Není žádný hluk . . . ah, ano . . . možná, že tam dole . . . to jest od těch, co přicházejí . . . ale otevřte teď.

(Buší se.)

Dívka: Odejděte.

Hlas: Jak dlouho nechcete otevřít?

Dívka: Neotevru nikdy.

Hlas: Dobře, já počkám.

Matka: Každý říká, dceruško: zítra, zítra; ano, ale druhý, druhý, cíž zde jest? Bude-li tu čekati. Čeho jeden neví, ví druhý, čeho jeden nevidí, vidí druhý a je to velký hřich a šílenost . . . dceruško, odešel tedy, že ho juž neslyším?

Dívka (hledíc na dvéře): Ano, maminco, ano . . . ano . . . odešel . . .

Matka: Ah! Nechť Ježíš jej má ve své dobré ochraně a Panna! Jaké počasí jest venku . . . Pojd, dceruško, modleme se za něj, za toho chudáka v noci, Otčenáš a tři ctnosti. Obrat poněkud kříž ke mně, ano . . . ano.

Jest slyšet obě ženy mumlati modlitby — zvuk růžence v rukou stařeny. — Děšť běcuje okna.

Deset hodin odbíjí pomalu.

Jest slyšet štěkot psa. Dívka zhasne svíce. Temnoty na scéně.

AKT II.

Znění rohů v dálce. Víření bubnů. Varhany. Opětovné údery. Svíce jsou znova rozžaty a jest viděti mladou dívku vzpřímenu a opírající se o lože, nehybnou v bdělosti, s obličejem obráceným ke dveřím.
 (Buší se.)

Dívka (vrhajíc se chvatně ke dveřím): Ah! Mlčte, mlčte přece! Maminka nyní spí. (Buší se.)

Hlas (venku): To je mi stejné.

Dívka: Řekl jste, že počkáte.

Hlas (propukaje v smích): — Já! Zrovna jsem přišel.

Dívka: Co že! Vy nejste ten člověk, jenž tu byl před chvílí?

Hlas: Jistě ne.

Matka: Dceruško, slyším hluk.

Dívka (kedveřím): To není pravda.

Hlas: Ah, to tak!

Matka: Dceruško, slyším se něco hýbatí.

Dívka: Kdo jste tedy?

Hlas: Ale . . .

Matka: Ano, je tam něco, ano.

Dívka: Já nikoho neočekávám.

Matka (naslouchajíc): Ano, ano, něco se tře, tak hle, tam, pode dveřmi, jistě se něco tam smýká. Co se děje dceruško?

Dívka: To jest noční pták, matičko. — Kdo jste tedy?

Hlas: Ale . . . Člověk s prostěradly.

Dívka: Člověk s prostěradly!

Hlas: Ano.

Matka: Ale ne, dceruško, ale ne, slyším někoho mluvit. Kdo je to tam, to není tvůj hlas, tohle;

ale ne, někdo je tam! Kdo je to, dceruško?

Divka: Mamičko, to nic není, povídám ti.

Matka: Ano, ano, je tam někdo.
(*Buší se.*)

Slyšiš! Klepe se. Kdo je to? Otaž se, kdo to je.

Divka: Mamičko, je to zbloudilý člověk, tážící se po cestě.

Matka: Ah! Milosrdenství! Za takové noci, ah! můj Bože! otevři mu rychle, dceruško, tomu ubohému člověku, ať si odpočine a něco pojí, ah, můj Bože! Slyš!
(*Buší se.*)

Ah! nutno mu otevřít, to, dceruško, to jest milosrdné, jdi.

Divka: Mamičko, já mám strach, hle, po druhé, neví se, kdo může přijít.

Matka: Neměj strachu, dceruško, to je dobré a nutno konati dobro.
(*Buší se.*)

Divka (ke dveřím): Ne!

Matka: Neslyšíš koní?

Divka: Jaký to hluk?

Hlas: Není to hluk . . . ah! tam dole. Já nevím, to jest od těch, co přicházejí.

Matka: Ale, dceruško, slyš, něco se tře, tam dole.

Divka (spěšně): To je déšť na dvěře, mamičko.
(*Buší se.*)
Ne!

Matka: Ale ne! Mamička není hluchá, slyšela by růsti trávu, to je hluk něčeho smýkajícího se, ah ano, já vím dobře, já! Je to

krásná Paní ze zámku, jež tam je,
krásná Paní na koni; ona přišla!
Neslídila-liž toho, ano, ano, bez
pochyby, dceruško, to jest ona,
otevři jí rychle. **(Buší se.)**

Dívka (ke dveřím): Ne! (Přiblíživši
se k matce, jejíž ruce uchopí). Ah, mamičko,
já mám strach z těch, kteří
přicházejí v noci.

Matka (po chvíli mlčení a hledíc jí
do očí): Proč pak, dceruško; Ježíš
jest s námi.

Dívka: Ah, mamičko, co pak je
ti, že se tak chvěješ?

Matka: To radostí, dceruško,
nebot Ona jest zde. **(Buší se.)**

Dívka: Já neotevru.

Hlas: Ah! Hrome!

Matka: Ta, jež přichází, jest ví-
tána.

Dívka: Nechvěj se tak, mamičko.

Matka (těžce oddychujíc): Ale to
je zlé, tohle, oh! oh! oh! to jest
zlé . . . tohle, to není stěstí, oh,
oh! pravím ti, že nutno . . . otevřít!
oh! že nutno o . . . tevřít! otevřít!
(Buší se.)

Hlas: Vy tedy nechcete otevřít?

Dívka: Ne! odejděte — Oh!
copak je ti, mamičko, že jsou tvé
ruce celé studené?

Hlas: Dobře, já počkám.

Dívka: Já neotevru nikdy.

Hlas: To uvidíme.

Dívka: Oh! mamičko, ty . . .

Matka (s těžkým oddechem a kašlem):
Dceruško, měla jsem krásný sen,
oh! pozdvihni trochu můj pol-
štář . . . ano! krásný sen! Byla

jsem v ráji (kašlajíc) a zahrada (kašel) všichni andělé (činíc oběma svými rukama posuněk tance) . . . tancovali! (trlikujíc) já, se Svatou Pannou, (činíc stále posuňky před slovy) já tancovala . . . uprostřed; (kašel) slavnost, krásná slavnost, oh! oh! oh! (nesmírně se namáhá, aby se pohnula).

Dívka: (zadrževši ji a utírajíc pot s jejího obličeje): Maminko! oh mamičko!

Matka: Mezi květy ráje (kašel) — (po chvíli mlčení a změnivši myslénku) což Ona odešla, že jí juž neslyším?

Dívka (hledíc na dvéře): Ano, maminka, ano . . . ano . . . Odešel.

Matka: Necht ji Bůh má ve své svaté ochraně.

Dívka: Ano, mamičko, budu se za něj modlit.

Matka (sklesnuvši nazpět a pomalu): Ano . . . potřeba se modliti za Ni . . . potřeba se modliti za Ni (dlouhý vzdech), svatou Pannu Marii, ve svém domě (kašel). Odříkejme Otče-náš a tři ctnosti! Přiblíž poněkud kříž, nevidím ho již dobře, ano, takhle, ano.

Jest slyšetí mumlat modlitby. Opětně zvuk růžence a kaše. Šum deště proti tabulím.

Jedenáct hodin odbíjí pomalu.

Jest slyšeti štěkot psa. Dívka zhasne svíce. Temnoty na scéně.

AKT III.

Víření bubnů. Znění rohů v dálce. Motiv pro varhany. Zdvojnásobené údery na dvéře. V úplné tmě.

Dívka: Ah! můj Bože! ah! můj Bože! Mlčte přece, vy neblahý, vy usmrtíte mou matku! (**Buší se.**)

Hlas (venku): Tady jsem!

Dívka: Ale prosím vás, mlčte, prosím vás, oh můj Bože!

Hlas: No, tak co! Tady jsem!
(**Buší se.**)

Dívka: Ale co tady chcete?

Hlas: Vejít, to se rozumí.

(**Buší se.**)

Dívka: Ale vy jste řekl, že budete čekat až do rána!

Hlas (dav se do smíchu): Ah, tohle to! Zrovna jsem přišel! Není-li pravda, vy ostatní?

Matka: Dceruško, rozžehni svíci.
(**Světlo.**)

Dívka: To není pravda.

Hlas: Ah, tisíc hromů, tady na mne p...!

Matka: Dceruško, rozžehni také druhou svíci, neboť Ona je zde.
(**Světlo.**)

Hlas: Snad mně tady nenecháte tak?

Dívka: Já vás nepotřebuji.

Hlas: Dobře dobře, každý po řadě. Nejsem tady pro vás, nu, tak?

Matka (dívajíc se po pokoji, se smutkem): Můj dům není důstojným, aby ji přijal.

Hlas. Ah, což, chcete tedy otevřít, nebo třísknu na to?

Matka: Ale dceruško... vytáhni záclonu... a nech vniknouti slunci... aby tu bylo trochu pěkně. (Rozvírajíc paže v zářícím po-

suňku:) Všechno v slávě, nebot
Ona vejde.

Dívka: Ano, mamínko. (Vytáhne
záclonu. Osvětlené okno a stíny pohřebního
vozu, vržené na stěnu).

Matka: Jaké jsou to stíny?

Dívka: Ah! . . . (Dá rychle skles-
nouti zácloně).

Matka: Dceruško, vezmi svě-
cenou vodu.

Dívka (berouc kropenku a kropáč,
ke dveřím): Ne! Kdo jste?

Hlas: Ale tisíc hromů! Člověk
s . . . tou věcí . . .

Dívka (kropíc na pravo, na levo,
v před a na dveře, po každém kroku
temná rána. Matka se křížuje, po chvíli
mlčení): Jakou věcí?

Hlas: Jsem člověk s rakví, tak
tedy!

Dívka (vzkřikši): Ah; člověk s . . .

Hlas: Ano, ano, co pak jsem
snad nebyl očekáván?

Matka (duseným hlasem): Otevři
jí dvéře, dceruško, Ona může vejít.

Dívka: Mamičko, to není paní . . .
to je . . . někdo . . . jenž jest pro-
následován a žádá o útulek.

Matka (chroptíč): Otevři jí rychle,
dceruško, oh, oh! otevři . . . já,
rychle, rychle, oh! oh! jest vítána.
Oh! vodu, dej mi vodu.

Hlas: Tisíc hromů, to je to
těžké! (Buší se.)

Matka: Ah! já se udusím . . .
kde jest kříž . . . já ho již ne-
vidím, ano, ano, nutno jí otevřít.

Hlas: Bude potom ještě celá
promoklá. (Buší se.)

Matka: Jdi, pokryj stůl... prostříten pěkný ubrus. (Bijíc se v prsa :) Je to tady, poslechni! (Drsným hlasem:) Ho... jdi, jdi natrhat něco kvítí, ano, ona je tady... otevři jí přece. (**Zuřivé údery.**)

Hlas: Budu muset vyrazit dvěře!

Matka: Ano, tam, já ji vidím, já ji poznávám, ó krásná Paní!

(**Nové údery.**)

Hlas: A co vy ostatní? (Hlasy venku.)

Matka (s chrapoty): Krásná Paní... pro mé oči, vidíš dvěře nyní!.. není jich juž! Otevři...

(**Údery. Je slyšeti praštět dvěře.**) Ano, ona má něco tam, něco na svém rameni. (Křížuje se.)

Dívka: Oh, mamičko!

Hlas: Když to musí být, tak tedy! (**Údery a praštění.**)

Dívka: Odejděte! Odejděte, ať jste kdokoli! Odejděte, povídám vám, nikdy, nikdy, nikdy! Co pak přicházíte zabít mou matku, vy? (Praštění.) Co pak nám přinášíte smrt, vy? Ah, můj Bože! Ale co jsem vám jenom udělala, ah můj Bože! Ah můj Bože! (**Údery a praštění.** Klesne na kolena přede dveřmi vzlykajíc.)

Matka (nesmírně se namáhajíc, aby povstala): Vejděte, krásná Paní, hle den a já jsem připravena.

Dívka (na kolenou a se vzepjatýma rukama): Oh! oh! já mám strach, ustaňte, pro milosrdenství! My jsme chudé ženy. My nic nemáme. Moje matka jest nemocná. Vy

nás nepřicházíte vzít, není-li pravda?
Vy nejste zlí lidé. Já vám otevru,
ale rcete, vy nejste lidé bez srdce,
není-li pravda? Vy jste nechtěli,
aby má ubohá matka zemřela!...

Údery a praštění se zdvojnásobují.
Divoká hádka venku. Stará žena jme se
chropťeti děsným spůsobem. Mladá dívka
se vrhne na kolena k loži své matky:

Ah, mamičko, zůstaň přece, co
děláš, nekřič přece tak, ty mě
usmrtíš, já jsem u tvých nohou,
blízko tebe, mamičko, pohled, po-
hled na mne, to jsem já, tvůj
andílek, proč pak mi juž neod-
povídáš?

Matka: Kdo jsi, andílku?

Hlas: Je čas! Je čas!

(Údery a zuřivé praštění.)

Dívka (aniž povstane od nohou lože):
A vy nevstoupíte, ani vy, ani
ostatní.

Hlas: To se uvidí!

(Zdvojnásobené údery.)

Kus dřeva se urazi z vnitřní strany
dveří a padne do světnice. Hádka venku
za následujících slov.

Dívka: Oh, mamičko, jak se
chvěješ, jak jsou tvé ruce ledové,
neměj strachu, hled, já jsem tvůj
drahý andílek, jenž tě ztřeží, neměj
strachu, oni ti nemohou udělat
žádné bolesti; nepoznáváš mě
již, oh! nepohližej tak na mne
s těma upřenýma očima, mamičko,
já mám nyní strach před tebou
samou! (Je slyšet řehot koní.)

Matka: (usmívajíc se a tisknouc svou
dceru k sobě, zatím co pravou rukou
ukazuje na dvéře): To je kočár!

Hřmot těžkého povozu, jenž se zastavuje. Světla míjejí mimo trhlinu u dveří. Hádka. Je slyšet útržky frásí, promisené klením: Co je to? Co je to? Nechť otevřít. Zavřeny dvěře. Oh! la la. Bodejť. Musí se vyrazit. Člověk je celý mokrý. Ta mrtvola! ta mrtvola! Počne znova útok na dvěře zdvojnásobnými údery.

Matka (poslouchavší s otevřenými ústy): Svatá Panno Marie!

Dívka: Matičko, já tě objímám, pohled na mne a požehnej mi, matičko, ty's v mých rukou, oh pohled na mne, pohled na mne přece!

Divoké hromození venku. Vyražené dvěře povolí. Dívka se vrhla na dvěře a tiskne je nazpět rukama. Zápas. Hrozný hřmot.

PŮLNOC ODBÍJÍ POMALU.

Všechny hlasy (venku, s odlehčením): Ah! . . .

Při posledním úderu půlnoci stará žena vydá veliký drsný výkřik a mladá dívka, opustíc dvěře, vrhne se k loži s rozpjatýma rukama, zatím co dvěře, povolujíce nátlaku, padnou za ní s třeskotem a zhasí obě svíce velikým studeným zavaňutím.

OPONA

